

40402

?

1961

PIESĂ DE TEATRU

DE CITIT

CU PRILEJUL SARBĂTORILOR NOASTRE
CREȘTINEȘTI

1741-935
don

10/147

CHIȘINĂU

—
IMPRIMERIA STATULUI

1927

9926

PIESA DE TERTIO

LA FAMILIA SALVADOREÑA

CRISTIANISMO

10.17

10147 D
SUFLETE ÎMPĂCATE

(ÎNDREPTAREA CALENDARULUI)

PIESĂ ÎN 2 ACTE de D. NADĂ și G. CHIRVĂSUȚĂ

DISTRIBUȚIA

VASILE CARAMAN , bun gospodar	62 ani
GHEORGHE , învățător, fiul său	24 "
NECULAE HÂNCU , învățător pensionar	65 "
ION , țigan din sat	30 "
GATINCA , soția lui Caraman	45 "
UN ȚĂRAN BĂTRÂN.	
UN ȚĂRAN TÂNĂR.	

Scena reprezintă o cameră de țară având o ușă în fund, alta în dreapta ; fereastră în stânga care lasă să se vadă în drum, iar în dreapta, un pat. În mijlocul camerei e o masă acoperită cu o față de masă albă, pe masă mai multe cărți. Mai multe scaune. La fund, în colțul din dreapta, o icoană cu candelă.

ACTUL I**SCENA I.**

Gheorghe (*se duce la ușă, o deschide și strigă*): Mamă, mamă. (*Trece spre mijloc*).

Catinca (*intră*). Ce-i maică? Ți-e rău, așa-i?

Gheorghe. Nu, mă simt mai bine.

Catinca. Dar atunci de ce n'ai mâncat la ameză? Și dacă te-ai culcat ai dormit vre-un pic?

Gheorghe. N'am mâncat azi, pentrucă am fost prea îndurerat de purtarea tatei și n'am dormit că nu mi-au dat pace gândurile, dragă mamă.

Catinca. Dar pe mine nu mă doare inima maică? (Pauză). Și de ce m'ai chemat?

Gheorghe. Să trimiți după Ion țiganul... am să-i spun ceva.

Catinca. Bine Gheorghe. (Vrea să iasă, dar deodată se oprește). Ce-o mai fi și cu tată-tău? Parcă văd că se întoarce iarăși beat acasă. Și-a găsit și pereche, pe pușcărișul acela de Ciobotaru. Ce-o fi găsit la el Doamne, de-i văd mereu împreună?

Gheorghe. Pentrucă-i ține isonul. N'ai văzut aseară? Era gata, gata să ne certăm.

Catinca. Da, am văzut!

Gheorghe. Ciobotaru să mă învețe pe mine!

Catinca. Păi bine cum! Bună pereche și-a găsit tată-tău!

Gheorghe. Spuneai d-ta că nu știi ce-a găsit la Ciobotaru.... Apoi nu știi vorba cântecului, că cine se aseamănă se adună? Ia, vor să ne facă satul de răs și de batjocoră.

Catinca. Cum așa?

Gheorghe. S'au sfătuit să se ducă mâine dimineață la biserică s'o încue cu lacăt și să oprească slujba Bunei-Vestiri!

Catinca. Și e în stare să facă tată-tău una ca asta.... om bătrân în toată firea, cu ficior învățător? Nu-i frică c'o să-l trăsnească D-zeu?

Gheorghe. De, mamă, judecă și d-ta!

Catinca. Ah! dragul mamei, ce mi-a fost dat să mai întâmpin și la bătrânețe. Dar tu.... tu să-l oprești!

Gheorghe. Vreau să-l aduc și pe d-l Hâncu aici, de aceea îl chem pe Ion.... adică să se ducă el după d-l Hâncu.

Catinca. Iacă mă duc să trimit după Ion (*pleacă, apoi se oprește la întrebarea lui Gheorghe*).

Gheorghe. Tot așa plouă afară?

Catinca. Tot. I-o vreme să nu mai ești din casă.

Gheorghe. Mamă deschide puțin fereastra să mai intre aer rece... mă doare capul!

Catinca (*deschizând fereastra vede pe Ion*). Uite-l că trece drumul! (*strigă*) Ioane! Ioane! Vino până la noi, că te cheamă domnul, (*către Gheorghe*) Iacă-lă că vine.

Gheorghe. Bine. O să vedem ce-i de făcut. Să cer și sfatul d-lui Hâncu.

SCENA II-a. (*Aceeași și Ion*).

Ion (*de afară bate în ușă*).

Catinca. Intră Ioane!

Ion (*intră*). Sărut mâna d-le învățător... D'apoi ce mai ploicică bună!

Gheorghe. Bună ziua Ioane.

Catinca (*uitându-se la Ion*). Ira Ioane!... Mi-ai făcut casa de răs. Ești afară și șterge-ți picioarele; uite că ești plin până la genunchi. De ce nu te-ai șters când ai intrat?

Ion. Da, iacă mă duc... De, ca omul... am chitit să viu mai repede (*ese*).

(*Mică pauză în care Catinca așează unele lucruri prin casă și privește din când în când cu durere la Gheorghe*).

Ion (*întorcându-se*). Dacă plouă de-o săptămână ce să-i faci? S'o făcut un răs și-o batjocoră! Dar lasă că-i bună: crește pâne pentru cine seamănă și ciuperci pentru de-al-de noi!

Gheorghe. Unde te ducea-i acum Ioane!

Ion. De, unde să mă duc! I-a după țigancă c'o plecat de dimineață și m'o lăsat cu plodurile, de m'o noucit, zău așa!

Catinca. N'ai pe Pachîța? Că doar e coșcoagea fată de 12 ani?

Ion. Ba i-acasă, da ce poate să facă acolo o copchilă... Da, mâine nu se învață copchii d-le învățător?

Gheorghe. Nu... că-i sărbătoare. Nu-i Buna Vestire?

Ion. Așa-i zău, e blagoviștenia săraca... se mănâncă de pește pe nou... uitasem! Că de când s'o schimbat calendarul ista, ne-am prăpădit capul.

Gheorghe. Ce te încurcă pe tine calendarul Ioane?

Ion. Vezi: D-ta zici că mâni-s Blagovișteniile pe nou și noi îl ținem pe vechi... de, noi cum am hapucat dela strămoșii noștri; așa se vorbea și aseară la crâșmă. Eră și moș Caraman acolo... se luaseră de vorbă oamenii de aiasta... Unii ziceau că-l țiiu pe nou, alții pe vechi... da eu îl țiiu cum am hapucat dela strămoșii noștri, da zău... și la urma urmelor țiganilor lăutari, cum sunt și eu, le pare mai bine că se ține pe amândouă!

Gheorghe. Da de ce mă Ioane?

Catinca. Nu suntem toți creștini?

Ion. Creștini, creștini, dar vezi că se face horă de două ori! Cântăm și la unii și la alții. — Nouă ne vine mai bine zău așa! Tot așa zice și d-l Grosu cu crâșma. Și lui îi merge mai bine. Da zău de două ori Crăciun, de două ori Bobotează, (*Gheorghe și Catinca fac haz*)... au început să le ție pe amândouă. Iaca acu pot să zic și eu că-i mai bine.

Catinca. Am ajuns ca păgânii Ioane, asta nu-i a bună.

Gheorghe. Uite de ce te-am chemat eu! Să-mi faci o bunățate. Tu știi unde stă d-l Hâncu cel de-a fost învățător înaintea mea?

Ion. Știu, cum de nu. Păi dacă-s născut și crescut aici să poate să nu știu?

Gheorghe. Du-te până la el și spune-i, spune-i și din partea mea că l-am rugat să vie până la noi. Da numai decât

să vie.. Vezi să iei seama să nu te rupă câinele, are câine tare rău, se dă pe furii... și-i cam place carnea țigănească.

Ion. Să-i spun să vie aici ?

Gheorghe. Da.

Ion. Și numai decât ?

Gheorghe. Cât mai degrabă. Nu uita de câine !

Ion (*estnd*)! Lasă că-l strig de afară, din drum ; ce-s nebun să intru în ogradă ? Bine că știu ! Apoi mă duc ca trinu, zău, vă sărut mâna (*ese*).

SCENA III-a (*Catinca și Gheorghe*).

Gheorghe. Ei, ce mai zici mamă ? Vezi țiganul dracului, spune că-i convine de 2 ori Crăciunul și de 2 ori Boboteaza... Trebuie să fie de față tata și cu Ciobotaru să audă (*se duce la fereastră*). Și nu se mai isprăvește odată ploaia asta... pluoă mărunț... asta o să mai fie vre-o săptămână.

Catinca. Lasă că nu-i rea !

Gheorghe. Se înțelege că nu-i rea... dar i-o tristețe de parcă nu-ți vine să mai trăești.

Catinca. Gheorghe ! Unde-s chibriturile ? (*i le dă*). S'a-prind candela la icoană (*aprinde candela apoi își face semnul Crucii, Gheorghe privește abătut*).

Vezi, Gheorghiiță, să ai grijă de tatu-tău să nu facă vre-o pozna... De ce te-ai întristat așa ? La ce te gândești ?

Gheorghe. Mă gândesc acum mamă, la ceea ce spuneă Ion. Noi făceam haz de dânsul ; dar în schimb câtă durere-i pentru toți creștinii. Numai cugetă D-ta, noi suntem o familie, ei bine, într'o familie creștinească de trei persoane, am ajuns să nu ne mai înțelegem unii cu alții. D-ta și cu mine serbăm mâne Buna Vestire ; iar tata care trăește cu noi în aceeași casă, mânâncă la aceeași masă...

Catinca. Da înțeleg, am ajuns mai rău ca păgânii, dragul mamei !

Gheorghe. Vreau să-l lămuresc, că-i datoria mea cred să-i explic, de ce s'o schimbat acum calendarul, dar mi-e teamă că-mi va face ca totdeauna când i-aduc vorba de asta: își ia binișor căciula și pleacă supărat pe aici încolo, zicându-mi ca să-l las în pace cu parascoveniile mele, că nu poate el să înțeleagă cum de înainte serba Nașterea Domnului în cutare zi, iar acum s'o serbeze cu 13 zile mai înainte. Și orice încercare de a-l aduce pe calea dreaptă e de prisos. Prea se încăpăținează în părerea lui.

Catinca. Ia-l și tu mai pe departe, adu-l cu încetinelu, poate că îi deschide și lui capul. Și eu, la început, îți aduci aminte că nu vroiam să aud, da pe urmă am văzut că ai dreptate. De, dragul meu, tu ai fost tot prin școli și știi mai multe decât noi, da eu de unde să știu că calendarul l-o făcut oamenii, că l-o mai schimbat tot ei de atâtea ori și c-o să-l mai schimbe și de acum înainte peste vre-o mie de ani... vezi că eu țin minte cuvintele tale?.. d'apoi ceilalți oameni, de săracii, de unde să știe ei toate astea; ei cred că cei de îndreaptă calendarul, vor să le strice credința și câte altele mai cred!.. Și nu-s vinovați dragul mamei că ei nu știu săracii! Unde mai pui și gurele rele care învrăjbește lumea cu câte și mai câte, în pilda calendarului.

Gheorghe. Adevărat! Bieții oameni au oarecum dreptate... ei țin mult la datina și credința lor și asta e frumos mamă: Românul ține cu sfințenie la tot ce li-a rămas din moși-strămoși.

Dar trebuie să înțeleagă odată, că schimbarea asta a calendarului nu le lovește întru nimic credința, că trebuia îndreptat, altminteri ajungea vremea, ca urmașii noștri să apuce Crăciunul în primăvară și paștele vara. Și tot adevărat este ceea ce spui d-ta mamă, că oamenii fără căpatăi au născocit o mulțime de svonuri în scopul ca țărișoara noastră să nu-și aibă viață liniștită. Auzi d-ta? Ne-am vândut catolicilor? Nu se face pâineș, că oamenii sau dat după

calendarul nou ? Moare lumea, că ne-am lepădat legea ?
Și câte și mai câte !

Catinca. Așa-i dragul mamei, tu ai multă dreptate ; oamenii trebuesc povățuiți ! (*pauză*) Da, tot nu înțeleg eu mamă, cum zici tu că rămâne calendarul în urmă, vezi ? Din ce cauză rămâne, asta n'o înțeleg eu tocmai bine !

Gheorghe. Lucru nu-i greu de înțeles. D-ta știi că anul are 365 de zile și că din 4 în 4 ani se adaugă câte o zi la an, adică se face câte 3 ani 365 zile și unul de 366 zile. Ai înțeles până aici ?

Catinca. Da.

Gheorghe. Măsurătoarea asta a anului de 365 zile și un sfert că atâta face — a fost prea mare, ceea ce a făcut ca să ni se răpească câte 12 minute, deci, aproape un sfert de ceas la fiecare an, adică tocmai 13 zile, în cei 1560 ani câți s'a scurs dela sinodul dela Niceea, până azi. Nu știu dacă ai înțeles ?

Catinca. Ba acuma am înțeles. Dar dacă-i așa, de ce nu chemi oamenii într'o zi la școală să le spui și lor ?

Gheorghe. Așa-i. Iacă zilele viitoare îi adun la școală și am să le vorbesc ; tot e săptămâna mare.

Catinca. Da mamă... tot satul... că-i păcat de D-zeu să-i lași în neștiință.

SCENA IV-a. (*Aceeași și Hâncu*).

Gheorghe (*se aude afară sgomot*). I'auzi mamă îmi pare că vine cineva (*se aud bătăi în ușă*). Țsta-i d-l Hâncu.
Intră !

Hâncu (*intră*). Bine v'am găsit (*ingrijat*). Dar ce-i ?
Ce s'a întâmplat pela d-voastră ?

Gheorghe. Bine ai venit d-le Hâncu (*îi dă mâna*). Ia păcate !

Catinca (*dându-i scaunu*). Poftim șezi pe scaun, Gheorghe,
eu mă duc să vă fac câte-o cafea, (*Hâncu se așează*).

Gheorghe. Bine mamă. (*Catinca ese*) (*lui Hâncu*). Te-am chemat să-mi fii de ajutorare într'o chestiune neobișnuită.

Hâncu (*îngrijat*). Da ce s'a întâmplat dragul meu ?

Gheorghe. Păcate.... Cum ți-am mai spus !

Hâncu. Cum adică ?

Gheorghe (*neștiind cum să înceapă*). Ce ai zice d-ta s'auzi cum că mâine dimineață—care va—au încuiat biserica și au oprit pe preot să facă slujba ?

Hâncu. N'aș putea crede !

Gheorghe. N'ai putea crede ? Și eu tot așa aș fi zis dacă m'ar fi întrebat cineva !

Hâncu. Da ce-ți veni acum să-mi vorbești lucruri de astea ?

Gheorghe. Pentrucă fapta asta o să se petreacă la noi în sat, mâine dimineață ! Iată pentru ce !

Hâncu. E cu puțință ? Imi pare că n'am înțeles tocmai bine !

Gheorghe. Da, da, să se oprească slujba Bunei-Vestiri.

Hâncu. Și pentru-ce ? S'a făcut preotul vinovat cu ceva, sau aceasta e în legătură cu îndreptarea calendarului ?

Gheorghe. Ce vină putem găsi cucernicului nostru preot ? Numai încăpăținarea celor cu stilul vechiu ne putea aduce astfel de pacoste.

Hâncu. Și cine să fie ?

Gheorghe. Câțiva creștini.

Hâncu. Creștini ? Creștini ai zis ? Nu, nu, creștini nu pot fi.... Nu te cred.

Gheorghe. Și eu îți spun totuș să crezi. Creștini și încă fruntea satului nostru. Oameni pe care d-ta îi cunoști, i-ai stimat...., le-ai întins totdeauna mâna cu dragoste, dar cari...., ai să vezi când ți-oi spune cine sunt, nici prin vis nu ți-ar fi trecut, să crezi că o să pună la cale o asemenea pângărire.

Hâncu. Cum de n'am auzit nimic până acum ?

Gheorghe. Nimeni nu știe, singur eu cunosc uneltirea.

Hâncu. Și zici că-i cunosc?

Gheorghe. Vezi bine!

Hâncu. Din satul nostru?

Gheorghe. Da!

Hâncu (*făcându-și cruce*). Mare ești D-ne! Iaca sunt om bătrân, merg pe 65 ani și până acum n'am mai auzit de așa ceva... Dar cine sunt? Dă-i pe față! Vreau să-i știu și eu. Ideea asta a pornit dela unul..., Capul lor, pe acela aș dori să-l știu.

Gheorghe. Când ai ști cine e!

Hâncu. Ci spune-l odată!

Gheorghe. Nu ghicești?

Hâncu (*se gândește*). Nu.

Gheorghe. Mi-e rușine ca să-i rostesc numele (*întoarce cu durere ochii în altă parte*).

N'ași fi vrut să-l amestec într'o împrejurare nenorocită!

Hâncu. Să fie cu puțință?... El?

Gheorghe. Tata! (*cu ochii în pământ*). De aceea te-am chemat pe d-ta, ești mai bătrân. Cuvântul d-tale de om încercat cade mai greu ca al meu. El nu-și dă seama de gravitatea faptului și datoria mea e să-l opresc. Invațămă ce să fac?

Hâncu. Liniștește-te, dragul meu, (*îl mângâie*). Știu ce am de făcut și cred că n'o să fie greu să isbutesc.

Gheorghe. Dar cum?

Hâncu. Vreau să-l văd pe Caraman și să-i vorbesc. Nu cred ca dânsul să nu i-a în seamă cuvintele mele. Vom vorbi ca doi bătrâni; îi voiu aminti de frumoasele zile petrecute în tinerețea noastră; de munca pentru luminarea norodului, unde me-a fost un sprijin credincios; de răstăcirea lumii din zilele noastre, de datoria și răspunderea

ce avem să dăm Tatălui Nostru cel Ceresc din o astfel de împrejurare, îi voi zugrăvi pedepsele ce ne aşteaptă pe cealaltă lume, dacă ne îndoim de poruncile lui Hristos şi-i voi ruga cum ştiu eu, să se întoarcă dela calea cea răătăcită, apucând drumul drept arătat de urmaşii Domnului pe pământ.

Gheorghe (*strângându-i mâna*). O! D-le Hâncu, cât de bun eşti! Ce frumoase cuvinte ai spus d-ta. Mai înduioşat peste seamă.

Tata e om blând, cu sufletul curat şi cu frică în Dumnezeu.

Hâncu. Da, ştiu. E un bun prieten al meu de demult. Nu a pornit dela el ideea.... te-ai înşelat. Altul trebuie să fie care i-a însuflat-o!

Gheorghe. Se poate.

Hâncu. Sunt sigur. Cum ai aflat?

Gheorghe. I-am auzit cu urechile mele. Aseară s'a petrecut asta.... era pe înserate. Eu citeam o carte, când aud vorbă. Mă uit pe fereastră, şi aici în faţa casei noastre, în drum, văd o ceată de oameni adunaţi în jurul tatei şi a lui Ciobotaru; deschid fereastra şi ascult mai bine, când aud pe tata sfătuind oamenii să.... să facă ce ţe-am spus. Am înlemnit acolo şi când mi-am venit în fire nu i-am mai văzut.... plecaseră.

Hâncu. Şi zici că Ciobotaru era acolo?

Gheorghe. Da.

Hâncu. Ai să vezi că Ciobotaru e capul răutăţilor, nu Caraman. Sunt lămurit! Ei, mai departe?

Gheorghe. A venit acasă, seara târziu, cu Ciobotaru.... erau cam băuţi. Am intrat în vorbă cu ei şi din una în alta le-am arătat că le ştiu taina, i-am făcut atenţi că săvârşesc cel mai mare păcat; dar am văzut că ei au rămas nestrămutaţi în hotărîrea lor.

SCENA V-a. (Aceiași, Ion și Catinca).

Catinca (de afară). Gheorghe! Gheorghe! (intrând repede).
Gheorghe, d-le Hâncu, alergați repede!

Hâncu și Gheorghe. Ce s'a 'ntâmpat? (intră Ion).

Catinca. Alergați repede la cârciuma lui Grosu...

Ion. Bat pe părintele.

Hâncu. Cine?

Gheorghe. Cine-l bate?

Ion. Oamenii... Ciobotaru... de! mai știu eu cine?

Gheorghe. Să mergem, d-le Hâncu!

Catinca. Fuga, mamă!

Hâncu (luându-și pălăria). Haidem!

Catinca. Auziți că-i și Caraman acolo. Doamne, păzește-ne de rău! (își face cruce îndreptându-se spre icoană).

Hâncu și Gheorghe (alergând spre eșire). Blestemații (es în mijloc).

Ion. Mai rău ca țigani, Zău, (iese și el).

SCENA VI-a. (Catinca apoi și Ion).

Catinca (plânge căzând în genunchi la icoană). Doamne, mult a mai fost să pățimesc. Maică Prea Curată, Tu care ai grijă de noi toți, iartă Doamne păcatele noastre. Suntem niște păcătoși, cari pângărim iubirea ta de oameni. Intoarcele mințile spre bine și fă-i să înțeleagă că mult sunt grele chinurile iadului, (își face cruce, se aude toaca de vecernie—apoi se ridică). Toacă de vecernie, mâine-i Buna-Ves-tire. Adă-ne Doamne veste bună cu ziua Ta Prealuminată, (intră Ion). Și cum a fost Ioane? Ia spune-mi și mie! Ce făcea Vasile acolo? Cum de s'o legat de preot?

Ion. Nici eu nu știu tocmai bine fiindcă am nemerit la spartul târgului, vorba ceea. Da am auzit că preotul o intrat în crîsmă și ținea de rău pe oameni și-i trimetea pe acasă. Că adicătelea să nu stea la crîsmă în ajun de Blagovește.

Numai ci-că s'o sculat Ciobotariu din scaun, l-o luat pe moș părintele de antereu, l-o scos afară și l-o luat la bătae. Atuncia am ajuns și eu acolo. Oamenii au sărit toți din crișmă să-i dispartă, iar eu am venit repede să spui că adică să se ducă și d-l acolo.

Catinca. Nu mă lasă inima... mă duc și eu. Știu ce-o face Gheorghe? Cum li tânăr s'aprinde repede și să nu pață ceva.

Ion. Ce să te mai duci și d-ta? Adică ce ai să faci? D'apoi nu uită că-i și d-l Hâncu cu el. Poate te gândești la Ciobotariu? Ei! nu se pune el cu d-l Gheorghe; răul și mangositul. Bine i-o mai făcut jandarii cu rățile, știi? (*Răde*).

Catinca. Că bine zici. Da cum fuse Ioane?

Ion. Apoi cum îl prinseră cu rățile de furat, mi ți l-au muștruluit jandarii cum știi ei și i-au legat de gât 2 rățoi, i-au spânzurat și două rațe de mijloc, una dinainte și una dinapoi și l-o purtat așa prin sat toate ulițele. Rățoii mor-tăian, rățele măcăiau, iar Ciobotariu cu o droaie de copchii după el, strigă de-ți lua auzul, împins de jandari. »Cine-o face ca mine, ca mine s'o pățească«. Ha, ha, ha, că bine i-o făcut.

Catinca. De ce oare întârzie atâta?

Ion (*aducându-și aminte*). Ira... nașo s'o făcut noapte și am uitat de țigancă... M-am luat cu una cu alta și să mai mă duc după ea, pace... mămulică mamă, d'apoi copchii (*se aude șgomot*). Se întorc... mă duc, rămâi sănătoasă.

Catinca. Mergi sănătos, (*Ion ese*). Mi-am luat o piatră dela inimă.

SCENA VII-a. (*Catinca, Caraman, Hâncu, Gheorghe*).

Caraman (*intră, supărat, se oprește în mijlocul scenei, vede candela aprinsă*). Catinco! stânge candela asta... că n'a murit nimeni.

Catinca. D'apoi că n'am aprins-o pentru că...

Caraman (*tăindu-i vorba*). Fă cum îți spun! Va-ți făcut toți stăpâni în casa mea? Nu vreau s'o văd aprinsă.

Catinca (*cu supunere*). Iaca c'o sting (*o stinge*).

Caraman. Văd că nu mai mă înțeleg cu nimeni. O să-mi iau lumea în cap, că n'am încotro. În toată casa văd nu-mai dușmani. Păgâni ce sunteți!

Catinca. Păgân ești tu, se cunoaște după faptele tale. Ce-ai făcut la cârciumă? Ce-ai avut cu preotul? Ce ai cu candela?

Caraman. Să taci, că de unde nu, îți sfarm capul (*pune mâna pe speteaza unui scaun*).

Hâncu (*oprindu-l*). Ce faci Vasile?

Gheorghe.. Tată!

Catinca. Iacă-tă-ți faptele. Și mai zici că noi suntem păgâni!

Caraman. Să fugi din ochii mei!

Hâncu (*liniștindu-l*). Ei dar astâmpără-te omule!

Gheorghe. Treci dincolo mamă. Lasă-ne mai bine singuri.

Catinca (*lui Caraman*). D-zeu să te miluiască cum o ști El (*ese*).

SCENA VIII. (*Aceeași fără Catinca*).

(*Mică pauză. Caraman își ea loc pe laviță, Hâncu pe scaun la masă, Gheorghe rămâne în picioare*).

Hâncu (*cu blândețe*). Femeea ta a avut dreptate! Ce rău îți făcea ție candela, Vasile?

Caraman (*privește în pământ, tace*).

Hâncu. Vezi că n'ai ce spune? Vezi că n'ai dreptate să te mânii pe-o candelă?

Caraman. S'o aprindă când i-o spune eu.

Hâncu. Tot așa și cu preotul. Ce rău mare v'a făcut el, sârmanul? Unde s'a mai pomenit preot bătut de oameni, — preot bătrân.

Caraman. Dacă-i preot de ce nu-și caută de slujba și de biserica lui și vine să ne strice nouă cheful la crăsmă? De ce? Auzi! Să ne trimeată pela gospodării, că-i rușine să stăm în cârciumă în ajun de Buna-Vestire! Ce ne pasă nouă de sărbătorile lui? Buna-Vestire a noastră cum am apucat din strămoși, om serba-o la vremea ei. Nu trebuie să uite că-i omul satului și să se ție de oameni, că de unde nu... îl radem.

Gheorghe. Nu vorbi așa tată.

Caraman. Ia să mă lași și tu în pace. Numai Catinca ți-ascultă toate brașoavele tale. Să mă lăsați toți în voia mea... (pauză). Și mai la urma urmelor nu l-am bătut eu, ci doar i-am zis să iasă afară să-și caute de drum—atâta și mai mult nimic... Ciobotaru l-o bătut. Numai pe el l-a luat la secție.

Hâncu. Lui Ciobotaru i s'a făcut iar de pușcărie. Acolo'i locul lui. Dar să-l lasăm pe el la naiba. Vorba e ce cauți d-ta în tovărășia lui.

Caraman. Dacă acasă toți mi-s dușmani..

Gheorghe. Și alți oameni n'ai mai găsit, numai decât pe Ciobotaru?

Hâncu. Cât de mult greșești Vasile! Dar, hai să zicem pe voia ta. Și acum altă întrebare? Va-ți gândit la cecece era să faceți mâine... adică să încuiați biserica? Ei ce zici?

Caraman. De bună seamă că m-am gândit, altminteri cum? Dar tot o s'o fac!

Hâncu. Ba eu zic să-ți cauți de treabă. că ești om bătrân și-ți faci numele de răs la bătrânețe. Nu uita că ți-am vorbit pe drum.

Gheorghe. Și mai face și pe alții de răs.

Hâncu. Dar cu ce drept vrei tu să încui biserica. Datoria ta e să te duci acolo să te închini, ca să dai exemplul frumos satului, nu să oprești pe alții să se roage lui D-zeu. (Pauză). Vezi că iar nu ai dreptate.

Caraman. Eu nu opresc oamenii să se roage, dar nu vreau ca preotul să slujească în zi de lucru... Ei.. c'o găsit cu cale că-i sărbătoare.... treaba lor, închină-se unde-or vrea, nu în biserica părinților noștri, cari au ținut de legea veche.

Gheorghe. Iată ce veste duceă ziua de mâine în toate părțile, bună veste, tată! Și apoi d-ta n'ai decât să nu o serbezi această zi, nu te silește nimeni, dar nu ți-e îngăduit să duci și pe alții pe drumul d-tale, pe carea lumea întregă de păzitori ai Legii D-lui, îți arată că-i greșit. Și te încarci...

Caraman (*tace, cu capul în pământ*) și cu păcatele lui Ciobotaru, care în numele credinței tale a bătut pe preot.

Hâncu. Așa-i Caramane că n'ai încotr'o? Ce e drept, e drept! Nu mai uit întâmplarea cu candela! S'o fi lăsat să ardă, să ardă pentru alții dacă nu pentru tine. Îți făcea vreun rău? Iarăși cu preotul: o zis să vă duceți din cârciumă. Bine o zis! El e mai bătrân și apoi are și dreptate! Cine nu știe, că omul la cârciumă își pierde și mințile și sănătatea și punga,... o făcut vre-un rău cu asta? V'a-nvățat de bine, că de aceea-i preot.

Caraman. N'am nevoie să mă învețe pe mine.

Hâncu. Ei vezi?... asta-i... aici e răul! Fiecare ne credem pricepuți mai mult decât alții și de aceea nu mai ascultăm de nimeni. Așa-i și cu schimbarea, ori, ca să-i zic mai bine cu îndreptarea calendarului. Numai decât fără să ne gândim de ce s'o schimbat, o luăm așa în cap că nu trebuie să se schimbe... că așa am apucat, cei de-l îndreaptă vor să ne dăgânească și mai știu eu câte? Dar nimeni nu cere lămuriri oamenilor luminați și slujitorilor altarului. Câștigă cineva dacă l'o îndreptat? Și apoi crezi că ficeorul tău care-i sufletul tău, o să-l rabde inima să te învețe de rău? Cred că nu! Și dacă tu ai avea puțină bună-

voință să-l ascuți, cred că-i pricepe și tu această taină a calendarului, care nu e atât de grea de înțeles.

Caraman. Așa când ai stă să vorbești...

Hâncu. Să vorbim. Ce te supără vorba? Numai vorbind se face lumină. Gheorghe mi-a spus că chiar vrea să adune oamenii la școală să le vorbească despre calendar. Bine face. O să le vorbesc și eu, nu se poate să lăsăm oamenii nedumeriți într'o chestie care-i privește așa de aproape.

Caraman. O să încercați în zadar, oamenii știu una,

Gheorghe. Trebuie să-i convingem că schimbarea calendarului s'a făcut numai spre a se aduce zilele la timpul lor adevărat, că greșit eră cel de până acum.

Caraman. Ori ce-ai spune tot nu cred. Nu pricep...

Hâncu. Bine ai zis Caramane că nu crezi, fiindcă nu pricepi și nu pricepi fiindcă nu te-a deslușit nimeni până azi. Dar dacă vei fi deslușit, vei pricepe, vei și crede. Și nu-i așa de greu de înțeles. Ce e drept, sunt altele așa de grele, că mintea omenească nu poate să le pătrundă. De aceea Hristos a zis! Să credem fără să cercetăm.

Gheorghe. Credința în cele sfinte e ca puntea îngustă deasupra unei prăpăstii. Dacă vrei să ajungi bine la celălalt capăt, ține drumul drept, nu căută nici în dreapta, nici în stanga, să nu te prăvălești în prăpastie.

Hâncu. Bravo ție Gheorghe. Așa e precum ai spus.

Gheorghe. Și la drept vorbind în chestia calendarului, din încăpățânarea norodului, știți cine pierde? Noi, țara! Și când zic noi, înțeleg țara, pentru că noi suntem țaria ei, în mânele noastre stau destinele ei, în noi țaranii, înaintea noastră stă cumințenia nației. — Noi îi pregătim viitorul, căci dela noi, dela țară, pornesc valurile de ostași cari o apără de dușmani, în mânele noastre stă frăția ei, în mintea noastră, credința strămoșească și în sufletul nostru: mândria ei. Iată de ce tată ținem să vă liniștim, să vă învățăm de bine. Facem totul pentru țară.

Caraman (*se uită cu admirație la băiat*).

Hâncu. Ce mai ai de spus Caramane?

Caraman. Să mă lăsați să mai gândesc. Nu pot să zic nimic.

Gheorghe. Gândește-te liniștit tată; asta-ți aduce seninătatea sufletului.

Caraman (*strigă*). Catinco!

Catinca (*intră, pauză*).

Caraman (*cu blândețe*). Aprinde candela.

Catinca (*cu bucurie*). Caramane! (*vine lângă el*).

Gheorghe (*cu emoție*) Tată!

Hâncu (*strângându-i mâna*). Așa Caramane. Măne o să ne lămurim pe deplin. Noapte bună! (*ese*).

(*Catinca se ridică și aprinde candela*).

Caraman. Și acum lăsați-mă să mă gândesc și să mă rog lui Dumnezeu.

CORTINA

A C T U L I I

Acelaș decor din actul I

SCENA I-a. (*Caraman și Catinca*).

Catinca (*plină de făină pe broboadă și cu mânecele sumese*). Hai, omule, du-te și tu acolo! Ce stai acasă?

Caraman. Am treabă.

Catinca. Zi mai bine că nu vrei să te duci. Ce treabă să ai, tu, astăzi în Sâmbăta mare,... mâine Paștele, că doar până acum nici un lucru nu ți-a rămas neisprăvit. Toți oamenii cu mic cu mare s'o adunat la școală, numai tu nu... și doară vorbește ficiorul tău, Gheorghe, nu altul.

Caraman. Oamenii lasă-i să se ducă... treaba lor!

Catinca. Treaba lor... altceva mai știi decât atât? Te-ai uluit de tot, o să râdă oamenii de tine acu la bătrânețe!

Caraman. Lasă-i să râdă că ei sunt proști, nu eu. Sat blestemat. Dar am mai văzut eu lume nouă de asta, n'avea grije. Om vedeă cine o să râdă la urmă.

Catinca. Ai început să vorbești într'aiurea Vasile! Te crezi mai priceput decât toți... asta-i!

Caraman. Și dacă i-o adunat, o să facă mare scofală? Zi mai bine că o să mă pun rău cu satul din pricina lui, că vrea să le sucească mințile (*cu necaz*). Ah! Gheorghe, Gheorghe, ce necaz îmi faci tu mie. Dacă a-și fi știut eu, de mic (*face semnul că l'ar fi strâns de gât*).

Catinca. Taci măi române nu păcătui mai mult. Mâne-s Paștele! Ai uitat se vede că-i ficioru-tu, și ți-ai luat-o așa în cap.

Caraman. Al meu? De asta mă necăjește el acum! Că-i ficiorul meu? De asta l'am crescut și învățat de mi-am cheltuit și cel din urmă ban din pungă, ca să-mi facă el zile negre acum, la bătrânețe? Mai bine murea când era de țăță.

Catinca. Ci ispărvește odată cu astfel de vorbe (*plânge*).

Caraman. Bocește iar, că mai bocit destul azi.

Și ține-i parte, că ai cui să ții, că-ți seamănă ție și la chip și la suflet. Iaca ce mi-a fost dat de soartă să trag depe urma lui ficeoru-meu!

Catinca (*plângând*). Și când ai ști tu cât ține Gheorghe la tine! El n'ar vrea să te supere nici cu cât ți-i negru sub unghie.

Caraman. Apoi dacă-i așa, de ce nu mă ascultă?

De ce o adunat oamenii la școală să le strice credința și să le întoarcă mințile? Hai, de ce?

Nu i-am zis să-și caute de treabă și să lase oamenii în plata D-lui? Că atâta lucru avem și noi pe lumea asta, credința rămasă din părinți.

Și tocmai el, ficiorul meu, mândria satului, s'o găsit să ne vândă boerilor? Iaca ce mă roade pe mine.... de ce-o făcut asta?

Catinca. De ce? (*revenindu-și*). Apoi să-ți spun eu de ce Vasile? Pentru că el știe cum e bine, pentru că el îi om învățat azi pe când tu, ce știi?....

Ai îmbătrânit așa!.... Ce știi tu?.... poți să-mi spui?

Caraman. Eu sunt mai bătrân și știu mai multe ca el.

Eu n'am învățat parigorii și nebuniile din cărți, scrise de cei ce n'au ce face. Eu am învățat adevărul dumezeesc.

cu coarnele plugului în mână și cu sudoarea pe frunte. Eu sunt om azi, că am știut să muncesc. De aceea trebuie să sfătuesc oamenii să nu se ducă la școală.

Catinca. De muncă, așa-i bărbate, că mai vrednic n'a fost și poate încă nici nu este altul în sat ca tine, dar tare mă îngrijește cele gânduri ce ți-au intrat în cap și din cari tu nu vrei să ieși, cu toate că eu cap de muere am înțeles rătăcirea în care ne găsim cu calendarul vechi. Zău că-mi vine să cred c'o pus diavolul stăpânire pe sufletul tău. Și cu doldora asta, care a fost cu preotul, nici nu te-ai spovăduit, că mâine dimineață să te împărtășești și tu ca toți oamenii. Da, da, vezi? Necuratul te stăpânește, să știi.

Caraman (*așezându-se pe pat*). Voi va-ți vândut diavolului, că v'ați lepădat legea, nu eu.

Catinca (*aprinzând lampa*). Mai bine te-ai pregătit de biserică, că-i seară. Treci dincolo de te spală și te primește, ... ori nu mai mergi la înviere?

Caraman. Nu. Rămân acasă. Altădată mergeam, dar acu, ce să caut într'o biserică cu păgâni?

Catinca. Fă-ți cruce omule că nu știi ce mai vorbești, ai început să bați câmpii. Nu-ți mai dai seama la vorbă.

Caraman. Eu?

Catinca. Tu.

Caraman. Iaca vorbă!

Catinca. Nu vezi că spui câte celea? De 35 de ani trăim împreună și nu te-am văzut niciodată uluit ca acu. Apoi, ce-i asta? Ți-e sufletul rătăcit, asta-i. Ți-ai pierdut glagorele.

Caraman. Sufletul meu e tare ca fierul și nu se dă cu una cu două după o vorbă a lui Gheorghe.

SCENA A II-a. (Aceiași și Hâncu).

Catinca. Și eu mi-am uitat de pască ! (se aud bătăi în ușă).
Cine-o fi ? (deschide ușa). D-ta ești d-le Hâncu, poftim în casă.

Hâncu (intrând). Bine v-am găsit !

Caraman. Bine ai venit ! (Hâncu înaintează până la mijloc, Catinca trece spre ușa din dreapta, iar Caraman înaintează spre Hâncu dându-i mâna).

Catinca (lui Caraman). Eu mă duc să văd de cuptor ! (ese dr.).

Hâncu. Ei, cum te mai simți astăzi ? Nu-i așa că liniștea nopții și cuminenția ta de om bătrân te a întors la adevăr ?

Caraman. Nu prea. Am rămas cu aceeași credință din bătrâni că s'a sădit în sufletul meu, așa că nu mai pot schimbă.

Hâncu. Cum asta ?

Caraman. Apoi cum : Dacă eu îs născut de maică-mea în noaptea Crăciunului după calendarul strămoșesc, pot zice că-s născut cu 13 zile mai târziu, adică în ziua de Sf. Ion, că dă : Sf. Ion după lumea cea nouă vine în ziua de Crăciun, a drept credincioșilor. Adică cum vine vorba, ori trebuie să spun că m'am născut în ziua de Sf. Ion pentru că atuncea cu drept împlinesc anii, dar spun o minciună pentru că's născut la Crăciun ; ori spun că-s făcut la Crăciun și atunci spun altă minciună, pentru că mă fac mai mare cu 13 zile. Nu-i așa ?

Hâncu. De Vasile, par'că așa ar fi. Da, ia spune-mi ce-ai face tu, dacă ar trebui să te prezinți la tribunal c'o afacere mare și te-ai duce la gară să iai trenul, fiindcă caii ți-s la câmp și pe jos îi departe afurisitul de oraș și în loc să ajungi în gară la ora 11 după ceasul lunei celei

nouă, când trenul pleacă din gară tu ajungi la 11 după ceasul drept credincioșilor, care-i cu 13 minute mai în urmă. Deci ai scăpat trenul. Spune, că apoi ți-oi răspunde și eu la întrebarea ta.

Caraman. Apoi, ce-aș face? Aș da pustiul de ceas cu 13 minute mai înainte și-aș spune la toată lumea din sat să-și îndrepte ceasurile ca să nu pată ca mine, să prăpădească și trenul și afacerea.

Hâncu. Ei, iacă-te la adevăr.

Caraman. Adică cum? O rămas vorba mea de minciună?

Hâncu. Păi, cam așa. Tu nu știi că calendarul e făcut de oameni ca și mine și ca și tine? Ba încă cel dintâi, l-a făcut un păgân. Calendarul măsoară timpul unui an, ca și ceasul timpul unei zile. Și ceasul acesta a prins a rămâne în urmă, chiar de când Sfinții noștri părinți bisericești au așezat orânduiri creștine în el. Și lucrul nu s'o băgat de seamă, pentru că întârzierea era prea mică; doar de aproape 12 minute într'un an, adică la 128 ani și 3 luni se făcea o zi întârziere. Și acum iată-ne după aproape 1.600 ani dela acea vreme cu o întârziere de 13 zile.

Ei, ce trebuie să facem cu ceasul vremii, cu calendarul?

Caraman. Apoi ce să-ți spun? De, eu nu sunt om așa învățat ca D-ta. Dar parcă tot m'ași pricepe ce să-i fac. La urma, urmei, ce i-am făcut și ceasului meu.

Hâncu. Ei vezi, așa te vreau. Hai la școală, cu toate că-i cam târziu, nici Gheorghe n'are să ne spună alt ceva.

Caraman. Gheorghe o fi ipsprăvit cu adunarea, uită-te că s'a noptat de-abinelea! Cum l-i frumos afară, haidem mai bine pe prispă amândoi și-om mai vorbi.

Nu știi cum, dar parcă văd că și dv. aveți puțină drep-tate. — Bine spunea Catinca, sârmana, că eu nu știu nimic

Hâncu. Bucuros o-m merge! Dea D-zeu ca noaptea asta

a învierii D-lui Hristos, să vă amintească de poruncele Lui. Că a zis : să ascultăm de sfaturile lui care grăește prin apostoli ; iar acei ce nu se vor supune, amar vor păcătui. Iacă dar că voi a-ți păcătuit.

Caraman. Nu înțeleg.

Hâncu. Cine sunt apostolii D-lui Isus Hristos în zilele noastre ? Preoții, vlădicii și mitropoliții... ori dacă ei spun să facem așa... adică să sărbătorim în cutare zi Sf. Paști.. suntem sau nu datori să urmăm sfatul lor ?

Caraman. Da ! Ca să împlinim voia D-lui nostru Isus Hristos !

Hâncu. Vezi că voi a-ți păcătuit ?

Caraman. Dar dacă mitropoliții ne învață de rău ?

Hâncu. Atunci păcatul este al lor !

Caraman. Iacă asta îi mai tare ca toate. Hai să mergem afară.

Hâncu. Să mergem (*ies amândoi prin ușa din mijloc*)

SCENA a III-a. (*Catinca și Ion*).

Catinca (*intrând din dreapta cu Ion aducând un coș cu pască*). Incet loane.. S'o punem aici... așa binișor. (*Pun coșul jos*).

Ion. I... d'apoi frumoasă o mai ești pasca asta. Mare meșteră mai ești d-ta nașă Catincă ! Da, ouăle le-ai boit, i's gata ?

Catinca. Cum să nu le boesc. Când eră să le mai las... Uitele ici (*ți arată*).

Ion. I... că minunate-s ! (*femea irece spre masă, Ion ascunde 2 ouă în buzunar*).

Catinca. Ioane ! Țiganca ta a copt ? S'a pregătit ?

Ion. O copt dar puțin acolo, câteva păsculițe pentru ploduri să știe și ei că-s paștele, d'apoi zău !

Catinca (*Privind pe fereastră*). Ce-o fi făcând Gheorghe atâta la școală ?

Ion. M'o strigat și pe mine, alde Ion Brânzoi să mă duc cu ei la școală, da nu m-am dus, că de înțales nu înțaleg nimic în treburi de astea. Cum or face oamenii, așa oi face și eu, d'apoi zău! (*bagă pe furș o bucată de pască în gură*).

Catinca. V'ați îngrijit de lumânări pentru înviere ?

Ion (*cu gura plină*). Le am pe cele dela cununie, dela D-voastră când ne-ați cununat.

Catinca. Măi Ioane, da ce molfăești tu așa ?

Ion (*făcându-se că nu înțelege*). Lumânări nu glumă !

Catinca. Lasă lumânările ! Alta te întreb eu !

Ion (*li cade de sub haină o bucată de pască*) (*aparte*) Na că m'o dat de gol ! (*o ridică spunând cu o naivitate, prefăcută*). Uite o bucată de pască.

Catinca. Ira... saraca'n de mine, te-ai spurcat în Sâmbata mare !

Ion. Nu, că am mâncat și eri.

Catinca. Creștin ești tu, ori turc ?

Ion. Dacă nu m'o răbdat inima, ce să-i fac ? Zic și eu așa, că adicătelea cum țin sărbătorile unii pe nou și alții pe vechi — v'a să zică nu-i păcat ! Ce-ar fi dacă ași spune și eu acuma că-s paștele...

Catinca. Cel țigănesc !

Ion. Așa — Da, ce să fac cu bucată asta de pască ?

Catinca. S'o mânânci !

Ion. Oare ?

Catinca. Păcatul tău să fie.

Ion. Am ținut postul tot... până eri.

Catinca. Cred că fina și copchii nu s'o înfruptat.

Ion. Cum de nu. Țiganca eri mi-o copt-o frumos și astă

noapte copchii mi-o furat jumat din pască. Apoi, că ce i-am bătut, numai sufletul lor o ştie. Ale dracului ploduri... m'o pândit pâna-am adormit şi au sărit pe pască,... dimineaţa când mă scol eu, — ei nu se trezise încă, — văd că lipseşte din pască. M'am priceput!... şi când să desvălesc copchii, îi găsesc pe toţi cu câte o bucată de pască'n mână. Mi-o venit nebuneală, zău așa. Vezi al dracului neam de hoț, n'o dovedise s'o mânânce şi au adormit mâncând. Noroc că i-a furat somnul, altfel mi-o mănca toată. — Apoi că i-am luat așa din somn cu bătea de i-am năucit... zău!

Catinca. Rău ai făcut loane. Copchilul nu ştie de păcat.

Ion. Nu ştie... Da de furat ştie să fure?

Catinca. O fi având cu-i sămăna! Tu ce zici?

Ion. Poate cu măsa. Da, ei îi samănă. Altfel cum? Da ce să fac cu bucata asta de pască? (*o arată*).

Catinca. Nu ți-am mai spus ca s'o mânânci? Gustă şi spune-mi de'i destul de dulce!

Ion (*muşcă şi plescădeşte cu poftă*). I... îi dulce tare!

Catinca. Ii gustoasă?

Ion (*mai muşcă iar*). N'are încotro! Meşteră ca d-tu nu, se mai găseşte... ce e drept! (*Pauză, mânâncă cu poftă*). Bătă-i nevoia de copchii, să nu rabde ei până mâine. Mi-am ascuns pasca 'n pod.... să se deă peste cap şi n'o mai găsesc... Mă dor mâinele de atâta bătea.... zău!

Catinca. Vezi.... acu să te bat şi eu pe tine?

Ion (*dela fereastră*). Uite că trec oameni în deal la biserică. Mă duc să mă pregătesc (*ese pe uşa din mijloc*).

SCENA IV-a. (*Catinca, Gheorghe*).

Gheorghe (*intrând repede, vesel*). Mamă, mamă! (*O sărută*). Cât sunt de fericit.... Am izbutit.... Nu a mai rămas unul nelămurit. De astăzi înainte în satul nostru toţi creştinii

sărbătoresc calendarul îndreptat, nou.... Ce mare dreptate ai avut d-ta, când ai spus că ei sunt nevinovați, fiindcă nu aveau cine să-i lămurească.... Ce e drept, am avut la început de luptat cu ei. Erau unii cari veniseră pregătiți să mă infunde cu fel de fel de chestiuni... pe toți i-am răpus. Chiar cei mai înverșunați, la urmă nu știau cum să-mi mulțumească că i-am pus pe calea cea dreaptă.

— Pregățiți-vă să mergem la biserică, că mult nu mai e !

Catinca (*ștergându-și lacrimile*). Să-ți ajute Dumnezeu, maică, așa cum ți-e fapta. Și eu sunt mulțumită că am fost vrednică de te-am învățat și acum tu, fiul meu, aduci lumină binefăcătoare satului nostru. Să trăești ! (*ii sărută*).

Gheorghe. Dar tata... unde-i tata ?

Catinca. A plecat de mult cu d-l Hâncu... dar unde-o fi, nu știu !

Gheorghe. De-ar veni și el să plecăm la biserică, odată, (*se aude șgomot în drum*). Ce-o fi ? (*se duce la fereastră*). A ! uite o sumedenie de oameni ! Vin la noi !

SCENA V-a. (*Aceiași și săteanul tânăr, Ion și mai mulți săteni cu lumânări în mâini. Ion cu lumânare de cununie*).

Săteanul tânăr. Am venit să vă luăm cu noi la biserică. Sunteți gata ?

Catinca. Gata. Da unde vă sunt nevestele ?

Săteanul tânăr. Nevestele ne așteaptă în drum ; afară e o vreme așa de frumoasă !

Ion. Și-i o lumină de parcă-i ziua.

Gheorghe. De ce nu le-ați adus și pe ele înăutru ?

Săteanul tânăr. Păi, că n'am venit să ședem...

Catinca. Unde ți-e nevasta și copchiii, Ioane ?

Ion. Ce să-ți mai spun ? I-am bătut iar, și bocesc acasă.

Catinca. Cum se poate?... să-i bați în noaptea asta?

Ion. Dacă noaptea acum cât am fost la d-ta mi-a făcut iar pozna!...

Catinca. Ce pozna?

Ion. După cum știi... îmi mai rămăsese o leacă de pască pe care am ascuns-o în pod... ei mi-au furat-o toată. Nu mai am o bucățică de anafură, zău... Unde am ascuns-o și tot mi-a găsit-o! Ce copchii... ne-am de hoț zău așa! Cu ce obraz mă apucă pe mine mâine Sf. Paști? Apoi să nu-i omori! Da de acu să mergem că-i târziu!

Săteanul tânăr. Așa-i zău!

Catinca. Caraman numai să vie și-om merge!

SCENA VI-a. *(Aceeși și Săteanul bătrân cu mulți săteni și sătence, apoi Caraman și Hâncu).*

(Toți se așează în fund, lăsând în față pe Gheorghe, Catinca și Săteanul bătrân).

Săteanul bătrân *(înaintând spre Gheorghe și Catinca).* Imi veți îngadui, ca din partea oamenilor din satul nostru să vă rostesc câteva cuvinte.

Caraman și Hâncu *(intră veseli și se opresc lângă ușă).*

Săteanul bătrân. Toți acei ce-am luat parte la adunarea dela școală, vă dorește, ție Catinco și ție Caramane, părinții învățătorului nostru, care ne-a scos astăzi dintr'o mare rătăcire, multă sănătate; iar ție Gheorghe, să-ți ajute Dumnezeu, să trăești mulți ani fericiți în mijlocul nostru ca să ne fii totdeauna de folos cum ne-ai fost astăzi. *(Îl sărută).*

Catinca *(plângând, îl sărută pe Gheorghe).* (Să trăești maică!

Caraman *(vine și-l îmbrățișează pe Gheorghe).* Iartă-mă Gheorghe! Oameni buni, d-voastră a-ți mulțumit lui Gheorghe,

eu însă sunt dator să mulțumesc d-lui Hâncu, căci el a fost luminătorul meu. (Lui Hâncu, strângându-i mâna). Dumnezeu să te răsplătească! (Se îmbrățișează Catinca cu Gheorghe și Caraman cu Hâncu). (Se aude de departare cântând în cor Hristos a înviat). (Toți ascultă emoționați). (Pauză mare).

Săteanul bătrân. *Hristos a înviat! oameni buni! Toți: Adevărat a înviat.*

Catinca. Acum să mergem la biserică, înaintea lui Hristos. (Toți es).

CORTINA CADE INCET !

